«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ӘЭП 02
Пән: Философия және мәдениеттану негіздері
Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»
Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»
Курс: 1
Бақылау түрі: с.сынақ
Барлық сағат/кредит көлемі: 24/1
Студенттің педагогпен өзіндік жұмысы: 6
Теориялық: 18

Шымкент, 2025 ж.

«Философия және мәдениеттану негіздері» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

Оқытушы: З.Ш.Оразымбетова

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «27» _08_ 2025 ж.
Кафедра меңгерушісі: __________ А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «27» _08_ 2025 ж.
Төрайымы: __________ Г.Т. Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АК жанындағы
медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді.
Хаттама №1__ «27» _08_ 2025 ж.
Төрайымы: __________ Г.О.Мамбеталиева

Оқытушылар туралы мәлімет:

№	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы
1	З.Ш.Оразымбетова		оқытушы	Философия және мәдениеттану негіздері	Orazymbetova@gmail.ru 87786540539

1.1. Кіріспе.

Оқу пәнінің объектісі мәдени-тарихи дамуында және қазіргі жай-күйінде алынған рухани өндірістің ерекше формасы ретінде философия болып табылады. Оқып-үйрену объектісінің құрамына дүниежүзілік және отандық философияның ішкі бірлігіне алынған негізгі бағыттары мен мәселелері кіреді.

Философия- бұл адам болсысының іргелі принциптері мен негіздері туралы, адамның табиғатқа, қоғамға және барлық негізгі көріністерінде алынғандығы рухани өмірге қарым-қатынасының ең жалпы мәнді сипаттары туралы білімдер жүйесін қаузайтын дүниені танудың айрықша формасы.

Студенттерге қойылатын талаптар:

- себепсіз сабақтарды жібермеу;
- сырт келбеті жинақы, ұқыпты:
- жоғарғы оқу орнында бекітілген жалпыға міндетті форманы сақтау;
- тәжірибелік сабақтарда белсенділік көрсету;
- сабақтарға дайындықпен келу ;
- сабақтарға кешікпеу;
- сабақ кезінде әдептілік атмосфера сақтау;
- кафедра мүлкін ұқыпты пайдалану;

Студенттің өзіндік жұмыстары (рефераттар, баяндамалар) плагиатқа тексерілуі міндетті.

Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Әртүрлі себептермен (денсаулыққа байланысты, жанұя жағдайы, басқа да себептермен) жіберілген жағдайда, анықтама құжаттарының негізінде деканаттың рұқсатымен өтеледі. Өтем сабаққа берілген рұқсат парағы 30 күн жарамды.

1.2. Пән мақсаты:

Мақсаты білім алушылардың философияны дүниені танып-білудің ерекше формасы ретінде түсінуін қалыптастырып, олардың келешек кәсіби қызметтері аясында оның негізгі тараулары, мәселелері мен әдістері туралы тұтас білім беру. Қазіргі Қазақстанның үшінші жаңғырудағы философияның рөлі.

1.3. Пән міндеттері:

- Студенттің қоғамдық сананы жаңартудағы және қазіргі заманның жаһандық міндеттерін шешудегі философияның рөлін түсіну аясында білім алушылардың философиялық-көзқарастық және әдістемелік мәдениет негіздерін игеруі;
- Студенттің бойында философиялық рефлексияны, өзін-өзі сараптау және адамгершіліктік өзін-өзі реттеу дағдыларын қалыптастыру;
- ғылыми зерттеу қабілеттерін дамыту, интеллектуалдық және шығармашылық әлеует қалыптастыру;

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

1) философияның тарихи дамуы негізінде онтология мен метафизиканың негізгі мазмұнын сипаттау;
2) накты дүниені философиялық зерделеудің ерекшелігін түсіндіру;

3) дүниеге көзқарасты табиғи және әлеуметтік әлемді философиялық зерделеу мен зерттеудің нәтижесі ретінде негіздеу;
4) дүниені танып-білудің ғылыми және философиялық әдістерін жіктеу;
5) мифологиялық, діни және ғылыми дүниетанымның ерекшеліктері мен мазмұнына түсініктеме жасау;
6) негізгі дүниетанымдық ұғымдардың мағынасы мен рөлін адамның қазіргі әлемдегі жеке және әлеуметтік болмысының құндылықтары ретінде негіздеу;
7)медиамәтіндер, әлеуметтік-мәдени және жекетұлғалық жағдайлардың философиялық қырларына этикалық шешімдерді қабылдау және негіздеу үшін талдау жасау;
8) қазіргі жаһандық қоғамның өзекті мәселелеріне қатысты өзінің адами ұстанымын қалыптастыру және сауатты дәйектеу;
9) кәсіби саладағы мәселелердің философиялық мазмұнын анықтау үшін өзекті болып саналатын зерттеу жүргізіп, оның нәтижелерін талқылауға ұсыну.

1.5. Реквизитке дейінгі: Қазақстан тарихы

1.6. Реквизиттен кейінгі: Психология негіздері және коммуникативті дағдылар

1.7. Тақырыптық жоспары:

1.7.1. Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	**Тақырып атауы**	**Мазмұны**	**Сағат саны**
1	Философия пәні, оның қалыптасу және даму тарихы.	Философия дүниетанымының өзегі ретінде. Философияның қоғамдағы рөлі. Дүниетанымның тарихи түрлері-миф, дін, философия. Материализм және идеализм-философияның негізгі бағыттары.	1
2	Ежелгі Шығыс философиясы. Антик философиясы. Орта ғасырлық философия. Қайта өрлеу дәуірінің философиясы.	Ежелгі Қытай философиясы (Конфуций ілімі-гуманизм, Дао ілімі-даосизм). Қытай философиясының негіздері. Ежелгі Үндістандағы касталық жүйе. Буддизм және Джайнизм. Ведалар кітабы. Антик философия-Фалес, Анаксимандр, Анаксимен, Гереклит, Парменид, Зенон, Сократ, Демокрит, Платон, Аристотель, Эпикур. Рим тарихнамасының қалыптасуы. Грек, Рим философиясының сабақтастығы. Ежелгі Грек мәдениетіндегі мүсіндеу мен сәулет өнері, ғылымның дамуы. Араб-парсы философиясы. Патристика, схолостика-ортағасырлық философияның негізгі ағымдары. Ислам діні. Р Бекон, Ф. Аквинский, У. Оккам, О. Хайям, әл-Фараби, ибн-Сина, әл-Бируни ілімдері. Геоцентризм (Н. Каперник, Г. Галилей, Д. Бруно). Жаңа заман философия-таным әдісі.	1
3	Қазақ философиясының қалыптасуы мен ерекшеліктері.	Қазақ халқының дүниетанымы.Мұсылмандық ренессанс (Қорқыт Ата,Жүсіп Баласағұн,Махмұт Қашқари, Қожа Ахмет Иассауи,Асан Қайғы, Мұхаммед Хайдар Дулати т.б). XIX ғасырдағы қазақ ағартушыларының дүниетанымдық көзқарастары (Дулат Бабатайұлы, Шортанбай Қанайұлы,Мұрат	1

		Мөңкеұлы, Бұқар Жырау, Ақтамберді жырау). Антропоцентризм және гуманизм (Ш.Уалиханов,Ы.Алтынсарин, А.Құнанбаев).	
4	Қазақ философиясының қалыптасуы және дамуы	Қазақ философиясы-көшпелі мәдениеті, дәстүр, фольклор, ауызша шығармашылық және ислам, Түркі, Шығыс және Батыс философиялық идеялары негізінде қалыптасқан қазақ халқының дүниетанымдық көзқарастарының жүйесі. I. Ежелгі және ортағасырлық кезең (XV ғасырға дейін) ерекшеліктері. 2. Қазақ хандығының дәуірі (XV–XVIII ғғ.). Ерекшеліктері. 3.Ұлттық сана мен ағартушылықтың ояну кезеңі. 4. Кеңес кезеңі (XX ғасыр). Ерекшеліктері. 5. Қазіргі кезең (1991 жылдан – Қазақстанның тәуелсіздігі). Қазақ философиясының негізгі идеялары. Қазақ философиясының маңызы	1
5	Философияның теориялық және методологиялық негіздері.	Онтология. Болмыстың негізгі формалары: Материя. Анықтама. Материяның өмір сүру формалары: Диалектика. Диалектиканың негізгі принциптері: диалектиканың категориялары мен заңдары.	1
6	Таным теориясы.	Танымның объектісі мен субъектісі. Агностицизм түсінігі. Сенімді және рационалды танымның диолектикасы. Ақиқаттың түрлері. Практика (тәжірбие). Дүниені танып білудің мәні.	1
7	Құндылықтар философиясы	"Құндылық" ұғымы. Құндылықтардың түрлері. Құндылықтар мен мәдениет. Құндылықтар философиясының маңызы	1
8	Қазіргі қоғамның сипаты мен бірлігі. Философиядағы адам мәселесі.	Қоғам, адам және қоғамдық қатынастар туралы ой-пікірлер. Қоғамдық болмыс, сана. Әлеуметтік философия түсінігі және негізгі прнциптері. Рухани қоғамдық өмірдің мәні. Өндірістік қатынастар, өндіргіш күштер. Философия тарихындағы адамзат мәселелері. Адам мәселесі, адамның анықтамасы. Адамның пайда болуы туралы түсінік. Адам өмірінің табиғи-биологиялық алғышарттары. Әлеуметтік маңызы және адамның ұлттық түрі.	1
9	Қазіргі қоғамның өзекті мәселелері.	Прогресс. Ғылым және ғылыми көзқарастары,маңызы мен ерекшеліктері. Қоғамдағы прогрестің тарихи типтері. Халық санының өсуі. Биосфера, экология мәселелері. Қоғамның Тарихи типтері, қозғаушы күштері. Қоғамды зерттеудің методологиялық негізі. Ғылым және ғылыми көзқарас, мәні мен ерекшелігі. Қоғамдағы прогресстің тарихи типтері. Дүниежүзілік тарихи дамудың бірлігі мен өзгешіліктері. Ғылыми-техникалық революция, ғылыми прогностика. Компьютерлік моделдеу. Тарихи аналогия. Адам және	1

		адамзаттың ауқымды проблемалары. Жаңаша ойлау.	
	№1 Аралық бақылау	1-6 тақырыптар бойынша ауызша-жазбаша түрде бақылау жұмысы	
10	Мәдениеттану-мәдениет туралы ғылымдар. Мәдениет және өнер	Мәдениеттану пәні, оның функциялары. Мәдениет-Адам әлемі. Қоғамдағы мәдениеттің негізгі қызметі мәдениеттің негізгі жүйелері материалдық және рухани мәдениет, оның құндылықтар жүйесіндегі рөлі Мәдениет күрделі әлеуметтік құбылыс ретінде. Мәдениеттану-ғылымның білім беру жүйесі, оның құндылығы. Мәдениет пен өркениет ұғымдарының арақатынасы. Мәдениеттанудағы ұғымдар . Мәдениеттану әлеуметтік ғылымдар бөліміндегі ғылым ретінде. Мәдениеттану туралы ойшылдардың тұжырымдамалары мәдениеттер типологиясы туралы қазіргі теориялар.Мәдениет ұғымының даму тарихы мен логикасы. Өнер ұғымы. Өнердің шығу тегі. Орындаушылық өнер түрі. Сәулет өнері көркемөнер. Кино.	1
11	Дүниежүзілік мәдениеттер мен өркениеттер.	Алғашқы қауымдық мәдениет және оның сипаттамалары. Миф-мәдениеттің бір түрі ретінде. Алғашқы діндер. Шығыс мәдениетінің пайда болуы мен ерекшеліктері. Ортағасырлық араб - парсы мәдениеті және ислам. Исламды қабылдайтын елдер мәдениетінің рухани және материалдық ерекшеліктері. Парсы мәдениетінің ерекшеліктері. Парсы мәдениетінің шедеврлері: Омар Хаяма, Сагди, Хафиз, Низами, Руми поэмалары.	1
12	Ежелгі Шығыс және Антика мәдениеті	Шығыс мәдениетінің қалыптасуы мен ерекшелігі. Вавилион мәдениетінің қалыптасуы мен ерекшелігі. Вавилион мәдениеті адамзат мәдениетінің ең көне орталығы. Египет мәдениетінің құндылықтары: пирамидалар, Мысыр жазуы, наным-сенімдері. Ежелгі Қытай мәдениетінің мәні: Конфуций, Дао, Будда ілімінің алатын орны. Қытай иероглифтерінің мәдени тарихы. Ежелгі Қытай өнері. Үнді мәдениетінің негізгі бағыттары, алғашқы философиялық мектептер. Үнді эпостарының дүниежүзілік мәдениеттегі орны. Үнді халқының әдет-ғұрыптары. Грек мәдениетінің мәні. Ежелгі Грек философиясы, космологиясы. Ежелгі грек мәдениетіндегі мүсіндеу және сәулет өнеріндегі дүниетанымдық көзқарас.. Афина демократиясы және оның маңызы. Антикалық Рим мәдениетіндегі сабақтастық және жаңашылдық Римдік шешендік өнер. Цицерон. Грек, Рим мәдениетінің сабақтастығы. Рим	1

		тарихнамасының қалыптасуы. Антикалық мәдениеттің қазіргі Европалық мәдениеттің қалыптасуына тигізген әсері.	
13	Европалық Қайта өрлеу (Ренессанс)	Қайта өрлеу мәдениетінің кезеңдері. Европаның Реформация дәуіріндегі мәдениеті. Мәдениетегі рационализм. Ағартушылық кезеңіндегі Европа мәдениеті.Византия және оның христиандық мәдениетті дамытудағы тарихи рөлі. Данте, Леонардо да Винчи, Рафаэль, Мекелланджело және олардың әлемдік мәдениеттегі орны. Ренессанс дәуіріндегі жеке адам мүмкіндігін бақылау. Қайта өрлеу дәуірінің өнер туындылары.	1
14	Жаңа заман кезеңіндегі мәдениет.	Қазіргі замандағы ғылыми және техникалық жаңалықтар. Өнердегі Романтизм.	1
15	Қазақтардың ежелгі мәдениеті мен өркениеті, қазақ мәдениетінің бастауы. Ортағасырлық түркі мәдениеті. Көшпелі өркениеттің құндылықтары. Қазақтардың дәстүрлі мәдениеті. Халық ауыз шығармашылығы және өнер.	Қазақ мәдениетінің түп негізі. Андронов мәдениеті. Ежелгі көшпелілер мәдениетіндегі мифология және космогония. Ежелгі сақ өнері. Сақтардың дүниетанымы Ұлы Жібек жолы. Ұлы Жібек жолы бойындағы қала мәдениетінің дамуы. Ежелгі түркі өркениеті және оның ерекшелігі. Орхон-Енесей ескерткіші көне түркі жазбасы. Түркі дүниетанымы мен қазақ дүниетанымындағы сабақтастық. Күлтегін, Тоныкөк, Білге қаған жыры. Куле чор, Мойын чор ескерткіштері. Ертіс, Талас жазбалары. Түркі мәдениетіне араб-парсы мәдениетінің ықпалы. «Мұсылман Ренессансы» дәуіріндегі жазба мәдениеттің дамуы. Әл-Фараби мұралары. Ислам дүниетанымы бағытында жазылған еңбектер. Ортағасырлық кезеңдегі тарихи ескерткіштер. «Қорқыт Ата кітабы» мен «Оғыз наме» түркілердің ортақ мұрасы. М. Қашқари «Түркі тілдерінің сөздігі» түркі тайпалары туралы зерттеулер. Ж. Баласағұн «Құтты білік» -энциклопедиялық еңбек. А. Иассауи «Диуани Хикмет».	1
16	Кеңестік кезеңдегі Қазақстан мәдениетінің .	XX ғасырдағы мәдениеттің дамуындағы қайшылықтар мен ерекшеліктер. Қазақстанның көпұлтты мәдениеті. Қазіргі қазақ мәдениетінің типтері. Мәдениет және бұқаралық ақпарат құралдары. Модерн: оның ерекшеліктері, әлеуметтік және көркемдік бағыттары. Авангард-мәдени-әлеуметтік құбылыс. Қазіргі қазақ әдебиеті. Қазіргі өнер: сурет, кино, театр, бейнелеу т.б. Қазіргі Қазақстан мәдениетінің жетістіктері, Әлемдік өркениеттегі Қазақстан мәдениетінің алатын орны. Ұлттық мәдениеттің жаңаруы. 20-30 жылдардағы білім беру жүйесінің дамуы. Әдебиет пен өнердің дамуы. Халық шаруашылыгын дамытуда ұлттық кадрларды	1

		дайындау. Қазақ ғылымының дамуы. С.Д. Асфендияров, А. Байтұрсынов, Қ. Жұбанов, Қ.И. Сәтпаев. Қазақ әдебиетінің жаңа кезеңі. С. Сейфуллин, І. Жансүгіров, Ж. Аймауытов, М. Әуезов т.б. Ұлы Отан соғысы жылдарындағы Қазақстан мәдениеті. Қазақстан мәдениетінің хх ғасырдағы 70-90 жылдардағы дамуы.	
17	Қазіргі Қазақстан мәдениеті.	Қазіргі қазақ мәдениетінің типтері.Мәдениет және бұқаралық ақпарат құралдары. Модерн: оның ерекшеліктері, әлеуметтік және көркемдік бағыттары. Авангард-мәдени-әлеуметтік құбылыс. Қазіргі қазақ әдебиеті. Қазіргі онер: сурет, кино, театр, бейнелеут.б. Қазіргі Қазақстан мәдениетінің жетістіктері, Әлемдік өркениеттегі Қазақстан мәдениетінің алатын орны.	1
18	Дүние жүзілік діндердің мәдениеттің дамуындағы алатын орны. Будда мәдениеті. Христиан өркениеті. Ислам өркениеті.	Үнді мәдениетіндегі діннің алатын орны. Б.з.д. екі мың жылдықтағы Ведалар. Упанишадтар. Брахмандар мен атмандар. Ведалар негізінде қалыптасқан философиялық ілімдер: жайнизм, буддизм, даршандар, чарвактар-лакаяттарт.б. Будда діні. Буддизмнің екі ағымы: Хинаяма, Махаяма. Будда мәдениетің таралу тарихы. Индуизм. Христиан дінің шығуының әлеуметтік - мәдени алғы шарттары. Христиан дінінің құндылықтары. Христиан дінінің Еуропа мәдениеті дамуындағы рөлі. Христиан деніндегі адамгершілік мәселесі. Католик діні және Рим папасы. Православия діні. Орыс шіркеуі. Протестандықтардың пайда болуы мен ерекшеліктері. Христиан дінінің Европа өркениетіндегі орны. Ислам мәдениетінің шығутарихы мен таралуы. Құран - исламның қасиетті кітабы. Ислам дініндегі ағымдар. Қазіргі ислам өркениетінің әдет-ғұрыптары және бүгінгі ислам. Ислам теориясы мен практикасы.Исламдық көзқараспен жазылған әдеби шығармалар. Исламның діни мәдени салт-дәстүрлері. Ислам және өркениет.	1
	№2 Аралық бақылау.	7-12 тақырыптар бойынша тест тапсырмалары, жазбаша, ауызша түрде бақылау жұмысы	
	Барлығы:		18

1.7.2. Студенттің педагогпен өзіндік жұмысының тақырыптық жоспары

№	Тақырып атауы	Мазмұны	Сағат саны
1	Философияның теориялық және методологиялық негіздері. Диалектиканың негізгі ұғымдары.	Болмыс. Материя, Сана ұғымдары.Болмыс Категориясы және негізі формалары. Суб-станция мәселесі. Заттардың мәні туралы негізгі ілімдер. Материя туралы басты ілімдердің типологиясы. Материя ұғымынын	2

		философиялық мәні. Материаның құрылысы, оның ұйымдық формалары. Материяның өмір сүру тәсілдері мен формалары. Кеңістік және уақыт ұғымдары. Адам санасы рухани әлемі туралы ғылыми түсініктер. Адам писихикасының құрылымы: сана, санасыз-дық, өзіндік сана. Сана адам миының функциясы. Диалектика дамудың жалпылама концепциясы. Диалектиканың тарихи форма-лары, диалектика заңдары.	
2	Философияның теориялық және методологиялық негіздері. Диалектиканың негізгі ұғымдары.	Дамудың философиялық теориясы. Диалектиканың тарихи формалары. Диалектиканың заңдары мен категориялары.	1
3	Философиядағы адам мәселесі. Құндылықтар философиясы.	Адам проблемасы, адамға берілген анықтамалар. Адамның пайда болуы туралы түсініктер. Адам өмір сүруінің табиғи-биологиячлық алғышарттары. Адамның әлеуметтік мәні және ұлттық тұрпаты. Адам бойындағы табиғи және қоғамдық сипаттың үйлесімділігі.	1
4	Философиядағы адам мәселесі. Құндылықтар философиясы.	Этикалық ілімдердің тарихи түрлері; Құндылықтардың негізгі теориялары.Құндылық ұғымы; Этикалық нормалар мен категориялар (парыз,жақсылық, бақыт ,ар-ождан	1
5	Қарым-қатынас мәдениеті.	Отбасылық мәдениет. Отбасылық құндылықтар. Отбасылық, некелік қатынастар. Қазіргі қарым-қатынастар мәдениеті. Телефон және ғаламтор. Қоғамдық орындағы мәдениет. Тамақт ану мәдениеті. «Сіз» және «Сен». Әдеп жайында.	
6	Дүние жүзілік діндердің мәдениеттің дамуындағы алатын орны. Будда мәдениеті. Христиан өркениеті. Ислам өркениеті.	Ислам өркениеті. Ислам дініің пайда болуы және мәні. Қазақстанда ислам дінінің рөлі.	
	Барлығы		**6**

1.8. Оқыту әдістері:

Теориялық сабақтар – мәселелік, ақпараттық, әңгіме, дәріс-презентация, бинарлық. Аудиториямен кері байланыс дәріс тақырыптары бойынша білім алушылармен блиц-сауалнама, әңгіме, ауызша сұрау, тест тапсырмаларын шешу, тақырып сұрақтарын талқылау; шағын топпен жұмыс, пікірталас, ситуациялық тапсырмаларды шешу, презентация, карточкалармен жұмыс, дебат.

Білім алушылардың білімдері мен дағдыларын бағалау:

- ауызша сұрақ-жауап, презентация, рөльдік ойындар, мәтінмен жұмыс, жаттығу жұмыстары, эссе жазу.

Теориялық сабақтар: ауызша сұрау, әңгіме, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс;

1.9.Білімді бағалаудың критерийлері және ережелері:

Ағымдық бақылау: ауызша сұрақ жауап, тест жүйесінде жүргізіледі.

Аралық бақылау: тестілеу, ауызша сұрақ жауап 6 және 12 аптасында өткізіледі.

Қорытынды бақылау: Ауызша, тест.

Білім алу нәтижелерінің бағалануы пәннің бағдарламасына (силлабусқа) сай қойылған ағымды бағалар негізінде жүргізіледі.

Платонус бағдарламасымен автоматты түрде есептелген жіберілу рейтингі (ағымды және аралық бақылаулардың ортақ баллы) қорытынды бағасы ретінде алынады. Платонус, тест бойынша алынған диф.сынақ бағасын Платонус ААЖ-ға қояды.

Қорытынды бақылау: бағалы сынақ тестік (ауызша, жазбаша) нысанда жүргізіледі және білім алушы жоғарғы (мах) 40 балл жинауы мүмкін.

Жалпы бағасы: ағымдық (рейтинг) (60%) + қорытынды (40%) мына төмендегі межелік бойынша қойылады:

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау
A	4,00	95-100%	Өте жақсы
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,00	50-54%	
F	0,00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз

Теориялық сабақты бағалау критерийлері

Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийлері**
Жазбаша немесе ауызша	Өте жақсы А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Білім алушы жауап беру кезінде негізгі қағидаларды өз бетінше нақты мысалдар, фактілермен жауабын растап, және негізделген түрде талдап, жинақтап, қорытындылай алғанда еш қателік жібермегенде қойылады. Оқу материалын жүйелі, нық, байланысты, негізделген түрде және қатесіз

		түсіндіреді, берілген терминология мен хронологияны пайдалана отырып логикалық жүйелілікте береді; өзінің дербес тұжырымын жасайды.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Білім алушы жауап беру кезінде бағдарламалық материалдар бойынша нақты қателіктер жібермесе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады. Түсініктерді айқындауда, ғылыми терминдерді пайдалануда, тұжырымдар және жиынтықтарда елеусіз қателер мен кемшіліктер жібереді.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады. Оқу материалының негізгі мазмұнын игерген, алайда кейбір жерлерін түсінбеген; материалдың мазмұнын айтуы жүйесіз, үзік-үзік және ретсіз. Ғылыми терминологияны пайдалануда қателіктер мен дәлсіздіктер жібереді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, материал мазмұнын игермеген, қорытындылап, жинақтай алмай қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады. Қойылған сұрақтар шегінде бағдарламалық материалдың маңызды немесе негізгі бөлігін білмейді және түсінбейді.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	Бағалау	Бағалау критерийлері
Жазбаша ауызша,тест	**Өте жақсы** А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, нақты емес немесе білім алушы өздері түзеген қателер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес қателер жібергенде, оқытушы

	C (2,0; 65-69%) C- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.

Бағалы сынақты бағалау критерийлері

Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийлері**
Тест, ауызша	**Өте жақсы** А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%)	Білім алушы жауап беру кезінде негізгі қағидаларды өз бетінше нақты мысалдар, фактілермен жауабын растап, және негізделген түрде талдап, жинақтап, қорытындылай алғанда еш қателік жібермегенде қойылады. Оқу материалын жүйелі, нық, байланысты, негізделген түрде және қатесіз түсіндіреді, берілген терминология мен хронологияны пайдалана отырып логикалық жүйелілікте береді; өзінің дербес тұжырымын жасайды. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 86-100% береді.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Білім алушы жауап беру кезінде бағдарламалық материалдар бойынша нақты қателіктер жібермесе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады. Түсініктерді айқындауда, ғылыми терминдерді пайдалануда, тұжырымдар және жиынтықтарда елеусіз қателер мен кемшіліктер жібереді. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 75-85% береді.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады. Оқу материалының негізгі мазмұнын игерген, алайда кейбір жерлерін түсінбеген; материалдың мазмұнын айтуы жүйесіз, үзік-үзік және ретсіз.Ғылыми терминологияны пайдалануда қателіктер мен дәлелсіздіктер жібереді. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50-74% береді.

	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Білім алушы жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, материал мазмұнын игермеген, қорытындылап, жинақтай алмай қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.Қойылған сұрақтар шегінде бағдарламалық материалдың маңызды немесе негізгі бөлігін білмейді және түсінбейді. Тест бойынша дұрыс жауаптардың 50% кем береді .

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	**Оқыту нәтижелерінің атауы**	**Қанағаттанарлықсыз**	**Қанағаттанарлық**	**Жақсы**	**Өте жақсы**
БҚ1.1	Өзін-өзі дамыту: оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын меңгерген.	Сабаққа дайындалмаған, ізденбегені үшін қойылады.	Сабақтың тақырыбын, мақсатын, мазмұнын білгені үшін қойылады.	Оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі фактілерін, даталарының хронологиялық реттілігін сипаттап бергені үшін қойылады.	Білім алушы оқытылатын пәннің заңды-лықтары мен негізгі тарихи фактілерін өзді-гінен ізденіп, даталарының хронологиялық реттілігін ұғы-нып, ізденген білімі үшін қойылады.
БҚ1.2	Сыни ойлау жә не шешім қа-былдау: мәселе лерді және ық тимал шешу жолдарын анықтайды, ги-потезаны тек-середі және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, қор тынды жасай-ды және негіз делген шешім дерді қабыл дайды.	Алынған білімді қолданбағаны үшін.	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білгені үшін бағаланады	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын сипаттағаны үшін қойылады .	Оқу пәні бойын ша аудитория алдында айта білу дағдылар -ын көрсеткені және оқиғалар-дың ықтимал -дығын бағалап қорытынды жасағаны үшін қойылады
БҚ 2.1	Қоғамдық	Топпен жұмыс	Топпен	Топпен қарым-	Аудиториямен

БҚ 3.1	өмір: қоғамдық өмірге белсенді қатысады. Коммуникативтік дағдылар: жағдайды ескере отырып, әр түрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оку эксперимент ін жүргізгені үшін қойылады	істеу дағдысын қолданады,алайда алған білімін тиімді көрсете алмағаны үшін қойылады.	жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу эксперимент ін жүргізгені үшін қойылады. Іздеу және өңдеу барысында алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алады.	қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз еткені үшін, ана тілі мен басқада тілдік білімі үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылай білгені үшін қойылады.	қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсеткені үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылап, алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алғаны үшін қойылады.

1.10. Материалдық-техникалық жабдықтау
1. Интерактивті тақта
2. Мультимедиялық проектор
3. Дербес компьютер, ноутбук, смартфон
4. Бейнефильмдер, аудиожазбалар, презентациялар

1.10.1.Әдебиеттер:

Негізгі:

1.Джонстон Д. «Философияның қысқаша тарихы. Сократтан Дерридаға дейін». Ғылыми Астана, 2018.– 216 б.
2. Хесс Р. «Философияның таңдаулы 25 кітабы». Ғылыми ред. Раев Д.С. – Астана, 2018.360 с.
3.Кенни Э. «Батысфилософиясыныңжаңатарихы. 1-том: Антика философиясы» / ғылыми редактор Молдабеков Ж. Ж. – Астана, 2018. – 408
4.Кенни Э. «Батысфилософиясыныңжаңатарихы. 2-том: Орта ғасырфилософиясы» / ғылыми редактор Оспанов С. – Астана, 2018. – 400 с.
5.Карен Армстронг Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдықізденіс: Құдайтану баяны/ Научн.редакторКенжетай Д. – Астана, 2018. – 496 с.
6.Кенни, Э. Батыс философиясының жаңа тарихы: 1-том.Антика философиясы = Ancient Philosophy : монография / Э. Кенни ; ауд.С.А.Аяпбекова,Н.Т.Базарбай,А.Рыскиева. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 408 б. с. : [Рухани жаңғыру].
7.Джонстон, Д. Философияның қысқаша тарихы: Сократтан Дерридаға дейін: монография / қаз.тіл.ауд. Г.З. Әбдірасылова [және т.б.]. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 216 б. с. : (Рухани жаңғыру).
8. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану : оқу-әдістемелік құралы / Ж. О.
9. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Алматы : АҚНҰР, 2023. - 222 б.
10. Нуржанбаева Ж.О. Психология и культурология : учебно-методическое пособие / Ж.О. 11. Нуржанбаева, Г.С. Айдарбекова, А.С. Еркинбекова. - Караганда : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

12. Аширов Ш. А. Философия : оқу құралы / Ш. А. Аширов. - Қарағанды : Medet Group ЖШС, 2023. - 284 б.

Интернет-ресурс

1.10.3. Электронды басылымдар

1.Ғабитов Т. Х. Философия [Электронный ресурс] : оқулық . 2006 эл. опт. диск (CD-ROM)
2.Габитов Т. Х. Философия [Электронный ресурс] : учебник . 2006 эл. опт. диск (CD-ROM)